

Pressemelding

08.10.2007

Bekymringsfull utvikling for sjøfugl i Vest-Norden

Klimastyrte endringer i havet har nærmest slått ut flere ledd i næringskjeden til sjøfugl i nordiske farvann. De få fuglene som møter opp på hekkeplassene sliter med å finne nok mat, og få unger lever opp. De omfattende og komplekse endringene som nå skjer i havet, gjør at det er viktigere enn noen gang å kontrollere de andre faktorene som påvirker sjøfugl negativt, som for eksempel fiskerier, oljeforurensning, miljøgifter og jakt. Det er rådet fra en ekspertgruppe som for en drøy uke siden var samlet på Færøyene.

Ekspertgruppen har diskutert situasjonen for sjøfuglene i Nordøst-Atlanteren, og er spesielt bekymret over utviklingen som har vært registrert i den sørlige delen av dette havområdet fra Island til Nordsjøen.

Arter som havhest, krykkje, rødnebbterne, lomvi og lunde er under sterkt press i et stort område som strekker seg fra Island i vest, via Færøyene og Skottland til Norge i øst. Gjennom de fire siste hekkesesongene har matmangelen ført til kollaps i ungeproduksjonen. Over tid kan dette bety alvorlig nedgang i bestandene.

Ekspertgruppen mener utviklingen i stor grad er et resultat av naturlige klimavariasjoner, men viser til at også menneskeskapte klimaendringer kan spille inn.

Endringene har rammet flere arter som er svært viktige i det marine økosystemet. For eksempel opptrer nå det planktoniske krepsdyret raudåte (*Calanus finmarchicus*) lengre nord enn det gjorde for få år siden. I sørlige deler av det vestnordiske området er denne arten nærmest helt borte. Dette har blant annet rammet tobis (sil) som er viktig næring for flere fiskespisende sjøfuglarter. Når tilgangen på tobis reduseres, skaper det matmangel for fuglene.

Å endre de klimatiske forholdene er svært vanskelig. Samtidig knytter det seg stor usikkerhet til hvilke ytterligere konsekvenser de ventede klimaendringene vil få i årene som kommer. Ekspertgruppen mener derfor at behovet er større enn noen gang for å få kontroll over de andre faktorene som påvirker sjøfuglene negativt. De understreker at dette er en oppgave miljøforvaltningen ikke kan løse alene. Her må mange sektorer bidra for å hindre at det samlede presset på sjøfugl blir for stort.

I sin rapport som kommer senere i høst, skal gruppen foreslå konkrete tiltak. For eksempel vil de vurdere behovet for strengere reguleringer i forvaltningen av arter som direkte eller indirekte er viktige for sjøfugl. Andre tiltak kan være strengere regulering av jakt på sjøfugl, sterkere innsats for å hindre utslipp av spillolje fra skip og tiltak som kan redusere sannsynligheten for at fugler blir fanget og drukner i fiskeredskaper. Rapporten vil også diskutere andre viktige påvirkningsfaktorer og tiltak.

Ekspertgruppen som var samlet på Færøyene bestod av sjøfuglforskere, havforskere og eksperter innen andre fagfelt. Fagfolk fra Færøyene, Island, Grønland, Danmark, Sverige og

Norge deltok. Målet var å gjøre opp status for sjøfuglene i Vest-Norden, peke på årsakene til den negative utviklingen for flere arter, samt foreslå tiltak.

Direktoratet for naturforvaltning sto for arrangementet på oppdrag fra Nordisk Ministerråd, blant annet som et svar på en utfordring fra de nordiske naturvernorganisasjonene.

Ekspertgruppens rapport vil bli oversendt til Nordisk Ministerråd, de nordiske lands myndigheter og en rekke andre aktører.

Kontaktpersoner i ekspertgruppen:

Island:

- Ævar Petersen, Icelandic Institute og Natural History
tlf. + 354 590 0500, e-post: aevar@ni.is

Grønland:

- Carsten Egevang, Grønlands Naturinstitut
tlf. + 299 36 12 41, e-post: egevang@natur.gl
- Anders Mosbech, Danmarks Miljøundersøgelser
tlf. + 45 46 30 19 34, e-post: amo@dmu.dk

Danmark:

- Ib K. Petersen, National Environmental Research Institute
tlf. + 45 8920 1518, e-post: ikp@dmu.dk

Færøyene:

- Bergur Olsen, Faeroese Fisheries Laboratory
tlf. + 298 35 23 27, e-post: Berguro@frs.fo

Norge:

- Morten Ekker, Direktoratet for naturforvaltning
tlf. +47 73 58 07 30, e-post: morten.ekker@dirnat.no
- Tycho Anker-Nilsen, Norsk institutt for naturforskning
tlf. +47 73 80 14 43, e-post: tycho@nina.no

Sverige:

- Martina Kadin, "Projekt Havsfåglar i Östersjön"/Baltic Seabird
tlf. +46 73 99 34 305, e-post: martina_kadin@hotmail.com

Andre:

- Morten Frederiksen, Danmarks Miljøundersøgelser
tlf. + 45 46 30 19 10, e-mail: mfr@dmu.dk

Foto til nedlasting/Photos for download:

Bildene kan kun brukes i sammenheng med omtale av denne workshopen.

The photos may only be used for editorial purposes.

Foto/Photos: Morten Ekker.

Havhest	Havhest	Krykkje	Krykkje
			
Last ned/download	Last ned/download	Last ned/download	Last ned/download
Rødnebbterne	Rødnebbterne	Rødnebbterne	Lunde
			
Last ned/download	Last ned/download	Last ned/download	Last ned/download

Liste over sjøfuglnavn i ulike land:

UK:	<i>Vitenskapelig navn:</i>	Sverige:	Danmark:	Grønland:	Island:	Norge:	Føroyar:
Northern Fulmar	<i>Fulmarus glacialis</i>	Stormfågel	Mallemuk	Qaqulluk	Fýll	Havhest	Havhestur
Black-legged Kittiwake	<i>Rissa tridactyla</i>	Tretåig mås	Ride	Taateraaq	Rita	Krykkje	Rita
Arctic Tern	<i>Sterna paradisaea</i>	Silvertærna	Havterne	Imerqulalaq	Kría	Rødnebbterne	Terna
Common Guillemot	<i>Uria aalge</i>	Sillgrissla	Lomvie	Appa	Langvía	Lomvi	Lomvigi
Atlantic Puffin	<i>Fratercula arctica</i>	Lunnefågel	Lunde	Lundi	Lunde	Lundi